

ABDÍAS

Tx'olbil Xo'l Yi Liwre'j

Yi bi'aj Abdías na elpont “Xchakum Kataj Ryos.” Cya'l jun na el xtxum tetz yi mbi tiempil cyaje'n cyen stz'ibal Abdías yi yol Kataj yi na jal tul yi liwre'j. At e' na a'lon yi qui cunin batz ja tz'ibxij te yi tiemp yi na cawun tzaj yi rey Joram cwent Jerusalén (848—841 A.C.).

Yi xe' yi xtxolbil yi na jal tul yi liwr Abdías i'tz yi e'chk takle'n yi chin juntlen nin yi nchiban yi e' aj Edom, scye'j yi e' aj Judá, na yi lo'one'n yi tnum Jerusalén cyak'un chicontr, yi e' aj Edom e' oc tan quich'eye'n yi contra'tz. Nin ja el ticy'le'n tircu'n yi e'chk takle'n cya'n yi at Jerusalén. Ncha'tz ja chicambaj mu'x te yi ama'l cwent Judá.

Na tal Abdías yi stz'ak'lok chicaws yi e' aj Edom tan yi e'chk takle'n cachí' yi nchiban (1-14). Ncha'tz na tal yi at tulbil yi jun k'ejjal yi sticy'saj Ryos c'u'l scye'j yi e' tetz contr, nin yil jal junt tir chik'ej yi e' aj Judá (15-21).

Yi liwre'j ya'stzun yi liwr yi mas tal juy tul cyakil yi Antiw Testament, nin yi chusu'n yi na jal ka'n tul, i'tz yi xtxolbil te yi jun chin caws yi at tulbil tan Kataj squibaj yi e' aj Edom yi e' xonl k'ajtzun Esaú le wi'tzbil tiemp, na sajle'nix tunintz, wi'nin e' oc tan chibuchle'n yi e' xonl Israel.

Yi Weklil Yi Liwre'j

Yi bajx wekl (Vs. 1-9) na jilon te yi xe'n tz'el chitx'ix yi e' aj Edom.

Yi ca'p wekl (Vs. 10-14) na jilon te yi quil yi e' aj Edom, yi chin juntlen nin.

Yi tox'e'n wekl (Vs. 15-21) na jilon te yil ticy'saj Kataj Ryos c'u'l scye'j cyakil nación yi contr te'j i!.

Yil tz'el chitx'ix yi e' aj Edom

¹ Yi e'chk xtxolbil yi na jal ka'n tul yi liwre'j, i'tz yi xtxolbil yi alijt cyen tan Kataj Ryos, yi Cawl ketz, tetz Abdías chi tul wutzicy' tane'n. Ej nin yi e'chk xtxolbila'tz ya'stzun yi sbajok te yi e' aj Edom.

Ja bin kubit jun xtxolbil yi ja saj tlol Kataj, nin ja ben jun xchakum i' tan xtxole'n scyetz yi e' wunak yi najlche' lakak tnum bene'n tzi'n.^a Nin je yol xchakume'j: “iQuin! iKabenk tan oyintzi' scye'j yi e' aj Edom!”^b chij yi jun xchakuma'tz.

Ncha'tz Kataj Ryos na tzan i' tan talche'n scyetz yi e' aj Edom:

² “Qui'ct mas ixone'n sbne' cyen wa'n xchiwutz yi e'chk mas nación, nin tz'elpon cunin itx'ix wa'n.

^a 1:1 Is 34:1-15; 63:1-6; Jer 49:7-22; Ez 25:12-13. ^b 1:1-14 Is 34:5-17; 63:1-6; Jer 49:7-22; Ez 25:12-14; 35:1-15; Am 1:11-12; Mal 1:2-5.

- ³ Na ite'n nin yi inimel ja xcy'e' tan lamche'n iwutz. Na tane'n tziwutz itetz, yi tan paj yi cho'n najlquix tulak e'chk picy wi'wtz, cya'l nin tzun jun nink xcy'e'-tz tan ixite'n cu'n.
- ⁴ Poro qui'c na ban, na mpe nink cxnaje' kale na cwe't chisoc yi e' q'uilq'uitx, nka penink cxnaje' tcya'j te'j jun tx'uml, quil cxe'l liwr tink'ab, nin xcopon inc'oxol wuxtx'otx".
- ⁵ Je yol Kataj Ryose'j yi tz'elpon cu'n te'j: "Yi nink cho'c cobox alk'om tan talk'e'n len e'chk itakle'n, quil chixcy'e' tan telse'n len tircu'n. Ncha'tz kol chopon yi e' aj je'sanl cosech uva txo'l icosech, ilen nin scyajk cyen cobox ch'uuyuj cya'n. Poro yi e' icontr chixcyek tan itelse'n cunin swutz, qui'ct nin mu'x isenil lcyaj cyen.
- ⁶ Axwok xonl k'ajtzun Esaú,^c je cu'n ñchibne' icontr tzite'j. Tircu'n ime'bi'l tz'elepon cya'n. Txoyi'n cu'n lcyulej. iQui'c ime'bi'l scyajk cyen!
- ⁷ Tircu'n yi e', yi junit mban itajtza'kl scyuch' tan ich'eyal itib tzitibil itib, qui't lche'l cu'n te chiyol yi nchisuk tzitetz, na chixcyek tan ilaje'n len swutzak e'chk icojbil. Nin tircu'n yi e' itajwutz, e' te'n chocopon tan contri'n tzite'j, nin yi e' itamiw yi nternin k'uklij ic'u'll scye'j, e' te'n lcu'san e'chk tramp tziwutz. iPoro quil tz'icy' tzitetz!" chij Kataj Ryos.
- ⁸ Je yol Kataj Ryose'j yi tz'elpon cu'n te'j: "Yil tz'opon yi tiemp yil no'l tan chicawse'n yi e' aj Edom, chicopon imbiyol cyakil yi e' yi chin tz'aknak cu'n cyajtza'kl,^d nin tz'elpon incy'al yi cyajtza'kl yi e' yi najlche' wutz wutz cwent yi ama'l yi wak'nak tetz Esaú tu yi e' tetz xonl. Cya'l nin jun sclaxk cyen.
- ⁹ Na yi e' sanlar cwent Temán,^e wi'nin chilucne' tan xo'w. Nin tul yi e'chk ama'l yi wak'nak tetz Esaú yi at xo'l wutz, cya'l nin jun nink tz'itz'ij cyen.

Yi quil yi e' aj Edom

- ¹⁰ "Tircu'n axwok tz'elpon itx'ix nin cxelponwok wa'n swutz, tan paj yi ja cxo'cwok tan chibuchle'n nin tan chibiyle'n cu'n yi e' ixonl, yi e' xonl k'ajtzun Jacow.^f
- ¹¹ Na te yi cyoque'n yi e' contr tan majle'n len tircu'n yi me'bi'l yi at Jerusalén, nin yi cyoque'n yi e' sanlar yi e' len cu'n awer nak tan pok'le'n e'chk puertil yi tnum, yi ax itetz qui'c nin jun takle'n iban tan chicolche'n yi e' yi najlche'-tz, ma na nin je' itanc'ul itib tbe'. Nin te yi cyoque'n tan tx'ilu'n te yi e'chk takle'n yi baj chicambal, nin yi bene'n cyekal tircu'n yi me'bi'l tz le chitanum, jalculin xome'n iwi' scye'j.^g
- ¹² Lastum yi wi'nin acxtzatzine'nwok yi itilol yi cyele'n cu'n yi e' ixonl swutz, yi e' aj Judá. Lastum yi ya'tz mmibanwok yi cyele'n cu'n swutz. Lastum yi ja cxtze'enwok scye'j te yi ate' tul bis o'kl.^h
- ¹³ Lastum yi ja cxo'cwok le intanum, te yi na chitzan yi e' intanum tan tijle'n q'uiixc'uj. Lastum yi ja cxtzatzin te yi il yi na bajij ñchixo'l. Lastum yi ja

^c1:6 Ncha'tz na a'lchij Esaú tetz yi tnum Edom, na yi e' aj Edom e' len cu'n xonl k'ajtzun Esaú. ^d1:8 Gn 36:1 na tal yi cho'n joyol Esaú yi txkel ñchixo'l yi e' awer nak yi qui na cyocsaj yi Yol Ryos. Le wutz tettz tajtza'kl yi chin tz'aknak cunin i' tu tajtza'kl swutz yi taj, na qui nin ban i' tane'n yi ca'wl. Gn 26:34-35. ^e1:9 "Temán" itz jun ama'l cwent Edom. ^f1:10 Jl 3:19. ^g1:11 Sal 137:7. ^h1:12 Sal 137:7; Lm 4:21.

cxo'cwok tan talk'e'n len e'chk chime'bi'l tul yi jun k'eja'tz yi chin xo'wbil nin ban tetz cyetz.

¹⁴ Lastum yi ja cxcye' cu'nwok tan chich'iwe'n lakak ḥch'icy' be' tan chibiyle'n cu'n yi e' yi ja che'l ojk tan colo'n ib.

¹⁵ Ma jalu', ite'n nin xtxolbila'tz sbajok tzite'j itetz, quib yi ibanak scye'j yi e'-a'tz. Ite'n nin q'uixc'uja'tz na ch'iwan tan tule'n tziwutz, poro ipaj nin ite'tz.

Yil jalt chik'ej yi e' xonl Israel

"Tz'ul chan yi k'ejlala'tzⁱ yil ticy'saj cunin c'u'l Ryos scye'j cyakil yi e'chk tnum bene'n tzi'n wi munt.^j

¹⁶ I bin jalu' axwok jun c'oloj aj Israel, chin c'a' nin yi a' yi mbaj ita'n^k wi' weri inju'wtz, yi wi'nin xanil. Ncha'tz ite'n nin c'a'alal'tz sbne' yi a' yi sbajk cya'n yi e' mas tnum yi ate' bene'n tzi'n wi munt. Jepon chic'ajol yi a'a'tz jalen yil chije' tzipt. Nin yil baj yi jun a'a'tz cya'n, tircunin tzun e' ḥchisotzoktz.

¹⁷ Poro yi jun ju'wtz yi na bi'aj Sión, tz'ocpon tetz jun ama'l yi chin xan nin. Nin at e' yi cho'n ḥchiclawok ḥchik'ab chiccontr.^l Na at e' xonl Jacow ḥchicambaje' junt tir yi e'chk ama'la'tz yi cyetz nin.

¹⁸ Na yi e' xonl k'ajtzun Jacow chocpon chi ik jun chin k'ak!. Nin yi e' xonl k'ajtzun ḥep chocpon chi ik xu'm k'ak! yi na tinc'u'n. Ma yi e' xonl Esaú chocpon chi tane'n jun boc'oj ch'im yi na oc k'a'kl. ḥchitz'e'ok len cu'n, nin ḥchibajk tan yi k'ak'a'tz. Qui'c nin jun nink clax cyen, na ya'stzun yi xtxolbil yi walnak yi tz'elpon cu'n te'j."

¹⁹⁻²⁰ Ej nin yi e' xonl Israel yi najlche' Néguev scyetzaje^m yi e'chk chi'ama'l yi e' xonl Esaú yi at wi'wtz.ⁿ Nin yi e' xonl Israel yi najlche' xe wutz, scyetzaje' yi e'chk ama'l tzi mar kale najlche't yi e' filistey. Ncha'tz scyetzaje' yi ama'l yi at tzajj ḥchik'ab yi e' xonl k'ajtzun Efraín, tu yi ama'l cwent Samaria. Ej, nin yi e' xonl k'ajtzun Benjamín scyetzaje' yi ama'l Galaad. Ej nin yi jun c'oloj xonl Israela'tz yi najlche' tzajle'n je'n tzi'n ḥchipakxok junt tir le cyetz chitanum, nin scyetzaje' cyakil yi ama'l kale najlche't yi e' aj Canaán tentz. Tircu'n yi ama'la'tz jalen te yi tnum Sarepta scyetzaje'. Nin yi e' aj Jerusalén yi e' pres sajle'n le tnum Sardis, scyetzaje' yi e'chk ama'l cwe'n tzi'n cwent Judá.

²¹ Cyakil cu'n e' xonl Israela'tz chijepon wi yi ju'wtz Sión, na ḥchitx'aconk scye'j chiccontr. Nin chocpon tan talche'n yi mbi sbajok scye'j yi e' yi najlche' le ama'l cwent Esaú, yi ama'la'tz yi at wi'nin wutz tul. Ej nin yi Kajcaw ya'stzun yi jun yi scawunk scye'j cyakil jilwutz wunak.^o

ⁱ 1:15-21 Na jilon te yi "Día del Señor". Sof 2:14, na ḥchaj sketz yi mbi sbajok scye'j yi e'chk nación, le Día del Señor. ^j 1:15 Sof 3:8; Ap 16:14; 19:11-21. ^k 1:16 Yi a' yi c'a!, i'tz copa le castiy, nin na jop jun chin q'uixc'uj yi tajwe'n tan chitijol cyakil wunak tuml Israel. Jer 25:15-28; Zac 12:2; Mt 20:22-23; 26:39, 42; Jn 18:11; Ap 14:10; 16:3 tu cyakil yi na xomtzaj, na jilon te yi juk copa yi na elepong yi q'uixc'uj yi tz'ul tan Ryos squibaj cyakil yi e' wunak yi xomok chiwi' te yi anticristo. ^l 1:17 Jl 2:32. ^m 1:19-20 Am 9:12. ⁿ 1:19-20 Sof 2:7. ^o 1:21 1Co 15:28.